

**ASPECTE TEORETICE
ȘI DE PRACTICĂ JUDICIARĂ
ÎN MATERIA INFRAȚIUNII
DE ABANDON DE FAMILIE**

LUCICA NEAGU
Avocat Baroul Constanța

MONICA DRAGOMIR
Avocat Baroul București

**ASPECTE TEORETICE
ȘI DE PRACTICĂ JUDICIARĂ
ÎN MATERIA INFRAȚIUNII
DE ABANDON DE FAMILIE**

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2011

Tehnoredactare computerizată: Ameluța Vișan
Coperta: Angelica Mălăescu

Copyright © 2011
Editura Universitară
Director: Vasile Muscalu
B-dul Nicolae Bălcescu 27-33,
sect. 1, București.
Tel./Fax. (021) 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro.
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

EDITURĂ RECUNOSCUTĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL
CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR
(C.N.C.S.I.S.)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NEAGU, LUCICA

**Aspecte teoretice și de practică judiciară în materia infracțiunii
de abandon de familie** / Lucica Neagu, Monica Dragomir. - București :
Editura Universitară, 2011

Bibliogr.

ISBN 978-606-591-220-5

I. Dragomir, Monica
347.6(498)

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate Editurii Universitare.

Distribuție: tel/fax: (021) 315.32.47
(021) 319.67.27
comenzi@editurauniversitara.ro

ISBN 978-606-591-220-5

CUPRINS

INTRODUCERE	7
CAPITOLUL I: CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND INFRAȚIUNEA DE ABANDON DE FAMILIE	11
Secțiunea 1. Noțiunea de “abandon de familie”	12
Secțiunea 2. Considerații istorice și regimul juridic actual al infraționii de abandon de familie	15
Secțiunea 3. Elemente de drept comparat	24
CAPITOLUL II: INFRAȚIUNEA DE ABANDON DE FAMILIE - ÎN SPECIAL	35
Secțiunea 1. Conținutul legal	35
Secțiunea 2. Condiții preexistente	38
2.1. Obiectul infraționii	38
2.1.1. Obiectul juridic generic	38
2.1.2. Obiectul juridic special	48
2.1.3. Obiectul material	49
2.2. Subiecții infraționii	49
2.2.1. Subiectul activ	50
2.2.2. Subiectul pasiv	60
Secțiunea 3. Conținutul constitutiv	63
3.1. Latura obiectivă	63
3.1.1. Elementul material	63
A. Părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor	64
B. Neîndeplinirea cu rea-credință a obligației de întreținere ...	67
C. Neplata timp de 2 luni, a pensiei de întreținere, stabilită pe cale judecătorească	73

3.1.2. Urmarea imediată	84
3.1.3. Legătura de cauzalitate	87
3.2. Latura subiectivă	88
3.3. Cazuri în care nu poate fi realizat conținutul constitutiv .	96
Secțiunea 4. Forme. Modalități. Sancțiuni	101
4.1. Forme	101
4.2. Modalități	103
4.3. Sancțiuni	103
CAPITOLUL III: ASPECTE PROCESUALE ÎN MATERIA	
INFRAȚIUNII DE ABANDON DE FAMILIE	105
Secțiunea 1. Punerea în mișcare a acțiunii penale.....	105
Secțiunea 2. Aspecte privind judecata	112
Secțiunea 3. Suspendarea condiționată a executării pedepsei..	119
Secțiunea 4. Revocarea suspendării condiționate a executării	
pedepsei	126
CAPITOLUL IV: PREVENIREA SI COMBATEREA	
ABANDONULUI DE FAMILIE	131
Secțiunea 1. Cauze socio-economice care determină abandonul	
de familie	131
Secțiunea 2. Modalități de prevenire a abandonului	133
Secțiunea 3. Combaterea abandonului prin mijloace de drept .	138
CONCLUZII	142
BIBLIOGRAFIE	144

INTRODUCERE

Familia reprezintă cel mai de preț element al unei societăți umane. Ea se întemeiază cu adevărat pe dragoste și afecțiune reciprocă. Relațiile de familie reprezintă cele mai importante relații sociale și se bucură de o deosebită ocrotire fiind reglementate de norme morale și juridice, ce prevăd drepturi și obligații pentru participanții la aceste relații, drepturi și obligații prin a căror realizare se asigură permanenta consolidare a familiei.

Ocrotirea familiei este realizată de legea penală prin sancționarea infracțiunilor contra familiei. Prezenta lucrare își propune studierea uneia dintre infracțiunile care afectează viața și relațiile care există între membrii unei familii. Abandonul de familie este o infracțiune prevăzută de art. 305 Cod penal și prin incriminarea ei se urmărește tragerea la răspundere penală a acelor membri de familie care își încalcă obligațiile legale de întreținere față de cel îndreptățit la întreținere. Pentru descurajarea săvârșirii acestei infracțiuni s-au sporit limitele minime ale pedepsei închisorii cu câte 6 luni închisoare prin Legea nr. 197/2000.

Lucrarea de față își propune analizarea infracțiunii de abandon de familie, utilizând în acest scop aspecte de drept penal special, general, dar și de dreptul familiei, precum și practică judiciară în materie penală.

În primul capitol intitulat “Considerații generale privind infracțiunea de abandon de familie” este prezentat sensul noțiunii de abandon de familie, felul în care a fost incriminată infracțiunea de la 1936, când a fost prima dată prevăzută de lege și modificările textului legal care au intervenit de-a lungul timpului. Tot în acest capitol este prezentat modul în care este incriminată această infracțiune în sistemele de drept ale altor state, respectiv în secțiunea intitulată “Elemente de drept comparat”. În vederea realizării acestor obiective am prelucrat și sistematizat materialele culese din cărți care redau textele de lege ale articolului 305 începând cu Codul penal de la 1936 și până în prezent. De asemenea, ne-au fost folositoare informațiile culese de pe site-urile accesate, în legătură cu incriminarea acestei infracțiuni în alte sisteme de drept, fără de care nu am fi putut realiza o analiză comparativă cu infracțiunea din Codul nostru penal.

Capitolul II al lucrării numit “Infracțiunea de abandon de familie - în special” cuprinde patru secțiuni în care sunt prezentate: conținutul legal, condițiile preexistente, conținutul constitutiv al infracțiunii, modalitățile, formele și sancțiunile care se aplică în cazul săvârșirii faptelor care constituie elementul material al infracțiunii.

În studierea infracțiunii de abandon de familie prezintă importanță cunoașterea aspectelor procesuale ale infracțiunii. În cel de-al treilea capitol sunt analizate în mod special următoarele aspecte: punerea în mișcare a acțiunii penale, aspecte privind judecata, suspendarea condiționată a executării pedepsei și revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei. Acest capitol este intitulat “Aspecte procesuale în materia infracțiunii de abandon de familie”.

Infracțiunea de abandon de familie, aduce atingere relațiilor de conviețuire socială, relațiilor de familie și în special persoanei îndreptățită la întreținere. Din acest motiv este necesară cunoașterea cauzelor care generează săvârșirea faptelor delictuale și a consecințelor care se răsfrâng asupra membrilor familiei, dar și a modalităților prin care se previne și se combate abandonul. Aceste aspecte sunt analizate în capitolul IV “Prevenirea și combaterea abandonului de familie”.

Prin prisma deosebitei importanțe pe care o reprezintă familia în cadrul societății umane, am considerat o problemă de actualitate tratarea pe larg a uneia dintre infracțiunile care aduc atingere relațiilor de familie. Ocrotirea prin normele dreptului penal a relațiilor de familie, privind obligația de întreținere, ne-a atras atenția în mod special.

Pentru realizarea lucrării am sistematizat informațiile culese din literatura de specialitate. Un aport deosebit la originalitatea lucrării l-au adus materialele de noutate, precum și practica judiciară din materie penală.

Lucrarea de față se vrea a fi un demers în cadrul căruia vegherea asupra ființei umane este o dimensiune importantă și are în vedere relațiile de familie, cele mai importante relații ale unei societăți umane, precum și modul în care sunt sancționate persoanele care aduc atingere acestor relații.

CAPITOLUL I

CONSIDERAȚII GENERALE PRIVIND INFRAȚIUNEA DE ABANDON DE FAMILIE

Normele de drept protejează cele mai importante și reprezentative valori sociale recunoscute în societate, valori acceptate și ierarhizate pe baza tradițiilor social-istorice, morale, culturale și religioase. Aceste valori sunt: siguranța statului, demnitatea, libertatea persoanei, proprietatea și familia. Existența societății nu este posibilă fără sistemul de valori pe care societatea se întemeiază¹.

Familia face obiectul unei permanente atenții și apărări pentru a se asigura în acest fel normala sa dezvoltare. Relațiile de familie constituie un aspect deosebit de important al conviețuirii sociale. Familia reprezintă unul dintre factorii cei mai eficienți ai formării și perfecționării continue a personalității umane.

Întărirea continuă a familiei și apărarea ei prin mijloace juridice, inclusiv cele de drept penal, apare ca o necesitate, deoarece îndeplinirea sarcinilor sociale ce revin familiei nu ar fi cu putință fără desfășurarea normală a relațiilor de familie, fără îndeplinirea întocmai și la timp a obligațiilor asumate în cadrul acestor relații.

¹ **Constantin Mitrache, Cristian Mitrache** – *“Drept Penal Român, Partea generală”*, Casa de editură și presă “Șansa” - S.R.L., București, 2002, p. 10;

Sectiunea 1 Noțiunea de “abandon de familie”

De-a lungul istoriei dreptului, numeroasele dicționare juridice au dat câte o explicație științifică noțiunii de “abandon de familie”, explicație care a fost aproape asemănătoare în toate aceste dicționare. Pentru înțelegerea corectă a acestei noțiuni este necesară cunoașterea sensului juridic, dar și gramatical.

Abandonul de familie reprezintă o faptă prevăzută de legea penală, în scopul ocrotirii membrilor unei familii, care nu sunt în putere să-și asigure cele necesare existenței și dezvoltării normale sau care și-au pierdut această aptitudine. Ocrotirea se realizează prin tragerea la răspundere penală a acelu membru de familie, ce are obligația de a presta întreținere, sau a acelei persoane, fie rudă, fie chiar o persoană străină, care are o asemenea obligație legală².

În sensul gramatical al termenilor prin “abandon de familie” se înțelege: părăsirea membrilor familiei, renunțarea la prestarea obligațiilor materiale față de copii, familie, împotriva regulilor morale.

Din punct de vedere juridic definiția abandonului de familie este dată de art. 305 al Codului Penal care prevede modalitățile prin care poate fi realizată această infracțiune și persoanele care o săvârșesc, precum și cele care suferă consecințele acestei fapte. Constituie infracțiunea de abandon de familie: părăsirea, alungarea, lăsarea fără ajutor; neîndeplinirea obligației de întreținere prevăzută de lege; neplata pensiei de întreținere stabilită pe cale judecătorească.

² **Ion Pitulescu, Pavel Abraham, Emil Derșidan, Ion Ranete** - “*Dicționar explicativ și practic de drept penal și drept procesual penal*”, Editura Național, București, 2000, p. 10;

Incriminarea abandonului de familie a apărut din necesitatea ocrotirii membrilor unei familii prin normele dreptului penal, deoarece aceștia au obligația morală de a-și acorda sprijin reciproc, moral și material. Între membrii unei familii trebuie să existe relații de afecțiune, prietenie, relații care, de exemplu, pot lega foștii soți în vederea acordării sprijinului moral sau material, chiar și după ce căsătoria a fost desființată sau desfăcută. Principiul potrivit căruia relațiile de familie se bazează pe prietenie și afecțiune reciprocă între membrii ei, care sunt datori să-și acorde unul altuia sprijin moral și material, este consacrat în art. 2 din Codul familiei.

Prin căsătorie se stabilesc anumite obligații între soți, iar când intervin și copiii, aceste obligații se amplifică, datorită nevoii de sprijin material și moral pe care o simt copiii până când devin adulți³. Părintele care se sustrage de la această obligație își încalcă îndatoririle asumate ca soț sau părinte și periclitează nu numai soarta căsătoriei, dar și viața aceluia pe care îi lasă expuși suferințelor fizice sau morale.

Obligația de întreținere există între soț și soție, părinți și copii, cel care înfiază și înfiat, bunici și nepoți, străbunici și strănepoți, frați și surori potrivit art. 86 alin. 1 Codul familiei.

În vederea ocrotirii membrilor familiei, obligația de întreținere și sprijinire devine o obligație legală de întreținere ce este prevăzută de legea penală. Această obligație legală de întreținere există și între persoanele legate prin rudenie sau afinitate. Pot fi trase la răspundere pentru abandon de familie și următoarele categorii de persoane ce trebuie să-și acorde sprijin moral și material: foștii soți a căror căsătorie a fost desfăcută

³ **George Antoniu, Marin Popa, Ștefan Daneș** – “*Codul Penal pe înțelesul tuturor*”, Ediția a VII-a, Editura Juridică, București, 2002, p. 278;

prin divorț (art. 41 alin. 1 Codul familiei), foștii soți a căror căsătorie a fost desființată (art. 24 alin. 1 Codul familiei), cel care a luat un copil spre creștere fără a întocmi formele cerute de lege pentru adopție (art. 88 Codul familiei), soțul care a contribuit la întreținerea copilului celuilalt soț (art. 87 alin.1 Codul familiei), copilul care a fost întreținut timp de zece ani va fi obligat la întreținerea părintelui său care l-a întreținut (art. 87 alin. 2 Codul familiei), moștenitorii persoanei care a fost obligată la întreținerea unui minor (art. 96 Codul familiei).

Codul penal român, în art. 305 incriminează, în vederea ocrotirii membrilor unei familii, infracțiunea de abandon de familie, pentru că această infracțiune face parte din categoria infracțiunilor îndreptate împotriva familiei, infracțiuni prevăzute de Capitolul I “Infracțiuni contra familiei” al Titlului IX “Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială”. Astfel este pedepsită fapta persoanei care, având obligația de întreținere față de cel îndreptățit la întreținere, îl alungă, îl părăsește, îl lasă fără ajutor, expunându-l la suferințe fizice sau morale. De asemenea, este pedepsită neîndeplinirea cu rea-credință a obligației de întreținere prevăzută de lege și neplata cu rea-credință, timp de 2 luni a pensiei de întreținere stabilită pe cale judecătorească. Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Înțelegerea corectă a sensului noțiunii de abandon de familie prezintă o deosebită importanță pentru dreptul penal, în special, pentru cunoașterea faptelor care stau la baza infracțiunii, a persoanelor ce săvârșesc această infracțiune și a persoanelor vătămate prin această infracțiune, pentru că numai astfel ele pot fi protejate prin normele dreptului penal.

Secțiunea 2

Considerații istorice și regim juridic actual al infracțiunii de abandon de familie

Infracțiunile care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială fac parte din categoria celor mai vechi infracțiuni. Faptele penale care aduc atingere familiei, asistenței celor în primejdie, liniștii publice, au fost incriminate din cele mai vechi timpuri. Datorită caracterului eterogen al infracțiunilor nu s-au regăsit într-un singur titlu, ci au fost dispersate în diferite capitole, secțiuni ale legii penale⁴. Abandonul de familie face parte din categoria infracțiunilor îndreptate împotriva familiei și totodată relațiilor de conviețuire socială.

Infracțiunile îndreptate contra familiei sunt cunoscute în legislația penală a țării noastre, atât în legile mai vechi, cum ar fi Pravila lui Matei Basarab, Pravila lui Vasile Lupu, cât și Codul Penal din 1864 și Codul Penal din 1936⁵.

Codul penal de la 1864 prevedea unele infracțiuni îndreptate împotriva familiei, în Titlul IV “Crime și delictе contra particularilor”, Secțiunea a V-a “Adulter și Bigamie” (art. 269 - 271) și Secțiunea a VII-a “Crime și delictе privitoare la poprirea sau distrugerea Statutului Civil al unui copil sau la compromiterea existenței sale, răpire de minori, infracțiuni contra legilor asupra înmormântărilor”. Această secțiune cuprindea următoarele capitole: “Crime și delictе contra unui copil”, “Răpire de minori”, “Călcarea legiurilor asupra înmor-

⁴ **Alexandru Boroi** - „Infracțiuni contra unor relații de conviețuire socială”, Editura All, București, 1998, p. 1;

⁵ **Vintilă Dongoroz, Sigfried Kahane, Ion Oancea, Iosif Fodor, Nicoleta Iliescu, Costică Bulai, Rodica Stănoiu, Victor Roșca** - “Explicații teoretice ale Codului penal român”, Partea specială, Volumul IV, Editura Academiei RSR, București, 1972, p. 553;

mântărilor”. Faptele erau sancționate cu pedepse privative de libertate. Infracțiunea de abandon de familie nu era prevăzută în Codul penal de la 1864.

În Codul penal din 1936, infracțiunile îndreptate împotriva familiei, erau înscrise în Titlul XII “Delicte contra familiei” (art. 443 - 462). Infracțiunea de abandon de familie a fost pentru prima dată reglementată în Codul penal de la 1936.

Codul penal Regele Carol al II-lea cuprindea un titlu special, dedicat infracțiunilor contra familiei, și anume Titlul XII “Delicte contra familiei”. Acest titlu era format din următoarele capitole: Capitolul I “Bigamia, incestul și adulterul” (art. 443 - 447), Capitolul II “Delicte contra stării civile, abandonul de familie, abuzul de drept și de corecție” (art. 448 - 454) și Capitolul III “Răpirea” (art. 455 - 462).

Regimul sancționator consta în prevederea pedepsei închisorii corecționale pe diferite termene mai cu seamă că se prevedeau și modalitățile agravate ale unor infracțiuni⁶.

Abandonul familial prevăzut în Codul penal Regele Carol al II-lea în art. 454 avea următoarea formă:

“Acela care, cu rea voință, se îndepărtează de la domiciliul familiei, lăsând în părăsire pe aceia față de care, în virtutea puterii părintești, a tutelei legale, a autorității maritale sau calității de soț, avea obligația de asistență morală sau materială, lăsându-i prin aceasta expuși mizeriei fizice și morale, comite delictul de abandon de familie și se pedepsește, cu închisoarea corecțională de la 3 luni la 1 an.

Aceeași pedeapsă se aplică și aceluia care, cu rea voință, se sustrage timp de 3 luni, fără să achite obligațiile de

⁶ Vintilă Dongoroz, Sigfried Kahane, Ion Oancea, Iosif Fodor, Nicoleta Iliescu, Costică Bulai, Rodica Stănoiu, Victor Roșca – “Explicații teoretice ale Codului penal român”, partea specială, Volumul IV, Editura Academiei RSR, București, 1972, p. 554;

întreținere stabilite printr-o hotărâre judecătorească, precum părintelui care, în scopul arătat în alin. 1, își alungă copilul, care din cauza vârstei sau stării sale, este incapabil de a se proteja sau îngriji el însuși”.

Acest ultim alineat al art. 454 ce prevedea abandonul familial apare modificat în Codul penal “Regele Mihai I”, aceeași sancțiune aplicându-se și aceluia care “având o purtare contrară ordinii și moralei familiale, se sustrage obligațiilor de ajutorare inerente puterii paterne, sau calității de soț, lipsind de mijlocul de subzistență pe descendenții minori și pe soț.”

Prin Decretul nr. 187 publicat în Buletinul Oficial nr. 25 din 30 aprilie 1949 a fost introdus un alineat articolului 454: “În cazurile prevăzute de alin. 1 și 2 acțiunea penală se stinge prin împăcarea părților”⁷.

Având în vedere modificările care s-au adus textului de lege, în cazul infracțiunii de abandon familial, acesta avea următoarea formă:

Acela care, cu rea voință, se îndepărtează de la domiciliul familiei, lăsând în părăsire pe aceia față de care, în virtutea puterii părintești, a tutelei legale, a autorității maritale sau calității de soț, avea obligația de asistență morală sau materială, lăsându-i prin aceasta expuși mizeriei fizice și morale, comite delictul de abandon familial și se pedepsește cu închisoarea corecțională de la 3 luni la 1 an.

Aceeași pedeapsă se aplică și aceluia care, cu rea voință, se sustrage timp de 3 luni, fără să achite obligațiile de întreținere stabilite printr-o hotărâre judecătorească, precum și aceluia care, având o purtare contrară ordinii și moralei familiale, se sustrage obligațiilor de ajutor inerente puterii

⁷ “Codul Penal. Text oficial cu modificările până la data de 1 decembrie 1960”, Editura Științifică, București, 1960, p. 240;

paterne sau calității de soț, lipsind de mijloacele de subzistență pe descendenții minori sau pe soț.

În cazurile prevăzute de alin. 1 și 2, acțiunea penală se stinge prin împăcarea părților.

Codul penal de la 1936 reglementa infracțiunea de abandon de familie sub denumirea **abandonul familial**. Ea putea fi săvârșită de persoana care avea obligația de asistență morală și materială deoarece în ciuda acestei obligații îi lăsa expuși “mizeriei fizice și morale” pe cei de care era legată “în virtutea puterii părintești, a tutelei legale, a autorității maritale sau calității de soț”. De asemenea, tot art. 454 sancționa și neachitarea obligației de întreținere stabilită printr-o hotărâre judecătorească timp de 3 luni față de copilul ce nu se putea proteja din cauza vârstei sau stării sale. Mai târziu, în Codul penal “Regele Mihai I” este pedepsit și cel care prin faptele sale “lipsea de mijlocul de subzistență pe descendenții minori și pe soț”.

Incriminarea acestei infracțiuni este făcută într-un mod mult mai clar și mai concis în actualul Cod penal⁸, intrat în vigoare la 1 ianuarie 1969, care conține un Titlu intitulat “Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială”. Acest Titlu IX cuprinde: Capitolul I “Infracțiuni contra familiei”, Capitolul II “Infracțiuni contra sănătății publice”, Capitolul III “Infracțiuni privitoare la asistența celor în primejdie”, și Capitolul IV “Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială”. Abandonul de familie face parte din categoria infracțiunilor contra familiei și este reglementat în art. 305 care sancționează “săvârșirea de către persoana care are obligația legală de întreținere, a uneia din următoarele fapte:

⁸ Publicat în Buletinul Oficial Nr. 79-79 bis din 21 iunie 1969;

a) părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor, expunându-l la suferințe fizice sau morale;

b) neîndeplinirea cu rea-credință a obligației de întreținere prevăzută de lege;

c) neplata cu rea-credință, timp de 2 luni, a pensiei de întreținere de stabilită pe cale judecătorească,

se pedepsește, în cazurile prevăzute la lit. a) și b) cu închisoarea de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă, iar în cazul prevăzut la lit. c) cu închisoarea de la unu la 3 ani sau cu amendă.

Acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Împăcarea părților înlătură răspunderea penală.

Dacă părțile nu s-au împăcat, dar în cursul judecății inculpatul își îndeplinește obligațiile, instanța, în cazul când stabilește vinovăția, pronunță împotriva inculpatului o condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, chiar dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 81.

Revocarea suspendării condiționate nu are loc decât în cazul când, în cursul termenului de încercare, condamnatul săvârșește din nou infracțiunea de abandon de familie.”

Abandonul de familie este prevăzut la art. 305 al Capitolului I “Infracțiuni contra familiei”, al Titlului IX “Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială” alături de alte infracțiuni contra familiei, și anume: bigamia (art. 303), relele tratamente aplicate minorului (art. 306) și nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului (art. 307).

Actualul Cod penal conține un capitol separat dedicat infracțiunilor contra familiei, care face parte din Titlul IX, ce cuprinde infracțiunile care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială. Aceasta constituie o dovadă a realizării

unei sistematizări științifice a părții speciale a noului cod, prin riguroasa grupare a infracțiunilor în raport de categoria și specificul relațiilor sociale pe care legea penală le ocrotește⁹.

Infracțiunea de abandon de familie poate fi săvârșită de orice persoană care are obligația de întreținere, potrivit prevederilor art. 305 din actualul Cod penal, spre deosebire de art. 454 alin. 1, din Codul penal anterior, în baza căruia autori ai infracțiunii de abandon de familie erau persoanele care “în virtutea puterii părintești, a tutelei legale, a autorității maritale sau a calității de soț” aveau obligația de asistență morală sau materială.

Cu privire la acțiunea materială textul din vechiul cod se referea la fapta aceleia care “se îndepărtează de la domiciliul familiei”. Această redactare a dat naștere la unele soluții ale instanțelor în care izgonirea din domiciliu a soțului sau copiilor minori și refuzul de a-i reprimi nu erau considerate ca putând concretiza infracțiunea de abandon familial, întrucât nu corespundeau termenilor folosiți de textul incriminator¹⁰. Infracțiunea de abandon de familie este săvârșită, potrivit dispozițiilor art. 305 alin. 1 lit. a) Cod penal, de cel care părăsește, alungă sau lasă fără ajutor persoana față de care are obligația de întreținere, și prin aceasta î-l expune la suferințe fizice sau morale, spre deosebire de art. 454 din Codul penal anterior, care pedepsea doar părăsirea persoanelor față de care avea obligația de asistență morală sau materială.

⁹Vintilă Dongoroz, Gheorghe Dărăngă, Sigfried Kahane, Dan Lucinescu, Aurel Nemeș, Mihai Popovici, Petre Sîrbulescu, Vasile Stoican - “Noul Cod penal și Codul penal anterior. Prezentare comparativă”, Editura Politică, București, 1968, p. 204;

¹⁰Doru Pavel - “Infracțiuni contra familiei în noul Cod Penal”, în *Revista Română de Drept* nr. 10/1969, p. 57;